

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาผลของการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบการเรียน การสอนเน้นความจำจากภาพประกอบ ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา สำหรับนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยี จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ การจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา

สมมติฐานการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
2. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบ ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญามีค่าดัชนีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น
3. หลังจากที่นักเรียนได้เรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบ ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาแล้ว นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่เรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2552 จำนวน 184 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1/6 สาขาวิชา พณิชยการ จำนวน 31 คน เลือกโดยแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์
3. แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบ ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.64/84.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 75/75
2. ค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.) ของการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา เท่ากับ 0.40 แสดงว่า รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบ ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นร้อยละ 40
3. ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนมีความแตกต่างกัน คือ ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบ ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อาจเป็นเพราะ เนื้อหาและกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย ช่วยส่งเสริมให้นักเรียน ได้พัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน ของผู้เรียน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ควบคู่ไปกับการพัฒนาทฤษฎีทั้ง 8 ด้าน โดยผู้สอนได้นำเสนอกิจกรรม

ในรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น การร้องเพลง การแสดงท่าทางประกอบ เกมต่าง ๆ การทำกิจกรรมกลุ่ม การตอบคำถาม โดยผู้สอนได้สอดแทรกกิจกรรมเหล่านี้เข้าไปในชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอน และชั้นนำไปใช้ ทำให้นักเรียนได้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย อีกทั้งส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกอีกด้วย ซึ่งจากการวิจัย ปรากฏว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 83.64/84.43 หมายความว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เฉลี่ย 83.64 และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้จากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร้อยละ 84.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 75/75

2. ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ มีค่าเท่ากับ 0.40 ซึ่งแสดงว่า ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 40 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

2.1 ในแต่ละขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนการสอน ผู้วิจัยเน้นด้านความพร้อมของนักเรียนก่อนเรียน โดยผู้สอนจะมีกิจกรรมที่กระตุ้นนักเรียนให้รู้สึกผ่อนคลาย เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง การนำเข้าสู่บทเรียนด้วยสิ่งที่น่าสนใจนักเรียน ได้แก่ สื่อรูปภาพจากวีดิทัศน์ บัตรภาพที่มีสีสัน หรือการแสดงท่าทางประกอบภาพคำศัพท์ใหม่เพื่อให้นักเรียนเกิดจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ โดยผู้วิจัยเน้นการเรียนรู้ตามธรรมชาติของสมอง ให้นักเรียนจดจำคำศัพท์จากสิ่งที่เห็นด้วยตา และออกเสียงคำศัพท์จากวีดิทัศน์ ด้วยความเร็วผ่านเทคนิค IDP (Intelligence Development Program) ซึ่งเป็น โปรแกรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่พัฒนาสมองทั้งสองซีกของนักเรียนร่วมกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างรวดเร็ว (Accelerated Learning) เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการใช้สมองสองซีกพร้อมกัน และเทคนิคที่ผู้วิจัยนำมาใช้คือการให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วยตนเองทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มจนจบกระบวนการเรียนรู้ (Active Learning) ซึ่งการที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองนี้จะทำให้ผู้เรียนจดจำได้ง่ายและคงทน ดังที่ เฟรมมิ่ง และ เลวี (1977 ; อ้างใน ทัดดาว บุตรจุษ, 2548 : 5) กล่าวว่า ประสบการณ์รูปธรรม จะทำให้การเรียนรู้ง่ายขึ้น และทำให้เกิดการเรียนรู้ เกิดการคงอยู่ของการเรียนและสามารถใช้สัญลักษณ์ที่เป็นนามธรรมได้ด้วย

2.2 ผู้วิจัยได้เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Cooperative) ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และร่วมมือกันเป็นกลุ่มย่อย โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ความคิด และการแก้ไขปัญหา ร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นกลุ่มและเดี่ยวสลับกัน และในการจัดกิจกรรมผู้วิจัยยังได้นำเทคนิคการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมาสรุปบทเรียน (Peer Learning) โดยผู้วิจัยแบ่งนักเรียน

ออกเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน และให้นักเรียนเก่งช่วยนักเรียนที่ไม่เก่ง ทำให้นักเรียนที่เก่งมีความรู้สึกภาคภูมิใจ รู้จักใช้เวลาและช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น เปรียบเสมือนการทบทวนบทเรียนอีกครั้งหนึ่งนั่นเอง ส่วนนักเรียนที่ไม่เก่งก็จะรู้สึกเป็นกันเอง กล้าซักถามในข้อสงสัยมากขึ้น จึงง่ายต่อการทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียน ที่สำคัญในการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนนี้ นักเรียนในกลุ่มได้ร่วมกันคิด ถือว่าเป็นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้ความรู้ที่ได้รับเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียนอย่างแท้จริง จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ดังที่ เพียเจต์ (Piaget ; อ้างใน วรธนทิพา รองแรง คำ. 2540) ได้กล่าวถึงปัจจัยการพัฒนาทางด้านสติปัญญา และความคิด คือ การที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและจะต้องมีความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง จะทำให้ระดับความคิดและปัญญาพัฒนาขึ้น การจัดการเรียนการสอนจะต้องมุ่งให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบร่วมกัน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (กรมวิชาการ.2536 : 6) โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ความคิด และการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญา สร้างสังคมที่มีการร่วมมือ การให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้เกิดจากการให้ ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนอย่างตื่นตัว

2.3 สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนรู้นั้นมีความสำคัญมากในการทำกิจกรรม ผู้วิจัยใช้สื่อรูปภาพจากวีดิทัศน์ที่มีสีสันสวยงามเหมือนจริง และบัตรภาพรวมทั้งบัตรคำศัพท์ด้วย ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นเนื่องจากนักเรียนรู้สึกแปลกใหม่และทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและอยากเรียนรู้ และสื่อประกอบยังสามารถกระตุ้นประสาทการเรียนรู้ได้แก่ ตาหู หนุ่ ฟัง ปากพูด สมองคิดตาม นักเรียนต้องปฏิบัติ และคิดตามทันที โดยสื่อที่ผู้วิจัยนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนดังกล่าว จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนที่ยู่งยากได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น และช่วยให้เกิดความคิดรวบยอด พร้อมทั้งยังช่วยกระตุ้นและสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียนทำให้เกิดความสนุกสนานและไม่รู้สึกเบื่อหน่ายกับการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ โฮบานและโอเมอร์ (Hoban & Omer. 1965 ; อ้างใน นันทน์ภัต ประสานทอง. 2545) เกี่ยวกับหลักการใช้ภาพประกอบเนื้อหา (Principle of Pictorial Context) ผู้เรียนจะเลือกตอบสนองกับสิ่งที่เห็น หรือภาพที่คุ้นเคยและปรากฏการณ์ที่สอดคล้องกับเจตคติที่คุ้นเคย เชื้อถือมาก่อน

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบตามแนวทฤษฎีพุทปัญญา มีผลสัมฤทธิ์การเรียนหลังเรียนสูงขึ้น อาจเป็นเพราะ นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนสูงขึ้น และคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับ

ดี ซึ่งแสดงว่ารูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบตามแนวทฤษฎี พหุปัญญา ที่นำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ได้มากขึ้น ภาพวิดีโอทัศน์ บัตรภาพ สามารถใช้สอนคำศัพท์ที่ครูต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยภาพวิดีโอทัศน์ บัตรภาพ จะแสดงให้เห็นความหมายที่เฉพาะเจาะจงของคำศัพท์นั้น ๆ นอกจากนั้น ผู้เรียน ได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้คะแนนเฉลี่ยทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังที่ กรอปเปอร์ (Groppe, 1996 ; อ้างใน ทัดดาว บุตรจตุ. 2548 : 23) กล่าวว่า ภาพกลายมาเป็นสิ่งสำคัญในฐานะสื่อที่อำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก และเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณค่า โดยสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ใกล้เคียงกับประสบการณ์ตรง เป็นการนำสิ่งที่ผู้เรียนไม่เคยพบเห็นหรืออยู่ห่างไกลมาให้ได้ ผู้เรียนจึงเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย อย่างไรก็ตามจากการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องคำศัพท์ พบว่า คำศัพท์ยังเป็นปัญหาในการเรียนการสอน และการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เช่น นักเรียนรู้คำศัพท์น้อย ไม่รู้จักคัดเลือกคำศัพท์ให้ถูกต้อง ซึ่งเมื่อนักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ได้ดีจากการใช้รูปภาพ จึงส่งผลให้นักเรียนนำคำศัพท์ที่ได้ไปพัฒนาทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนให้สูงขึ้นต่อไป

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน เน้นความจำจากภาพประกอบ ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะกิจกรรมและเนื้อหาของการเรียนการสอนที่หลากหลายดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น ซึ่งแตกต่างจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยทั่วไปที่เน้นให้ผู้เรียนจำกฎเกณฑ์การใช้ภาษาและผู้สอนเป็นผู้กำหนดกิจกรรมทั้งหมด ซึ่งนักเรียนไม่มีส่วนร่วม และจากผลสะท้อนกลับของนักเรียนหลังจากการจัดกระบวนการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการใช้กิจกรรมการเรียนการสอน เน้นความจำจากภาพประกอบตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา มาสรุปบทเรียนทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน อีกทั้งกิจกรรมที่แตกต่างไม่จำเจทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม มีความกระตือรือร้น และช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดี และได้ง่ายขึ้นเนื่องจากรูปภาพที่ผู้วิจัยนำมาใช้มีความชัดเจนและน่าสนใจ

นอกเหนือจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแล้ว บรรยากาศการเรียนรู้อื่นๆ ในชั้นเรียนที่เป็นไปอย่างสนุกสนานและเป็นกันเอง ไม่เป็นทางการ ยังช่วยลดความวิตกกังวลของนักเรียน ซึ่งเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เรียนอ่อน ซึ่งบรรยากาศในชั้นเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ถ้าในชั้นเรียนมีบรรยากาศการเรียนที่ดี นักเรียนก็สามารถเรียนรู้ได้ดี ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเองกล้าแสดงออกมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็น และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่กังวลกับการ

ประเมินผล เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการประเมินความสามารถของนักเรียนไปพร้อม ๆ กับการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง ทำให้นักเรียนได้แสดงความสามารถและศักยภาพของตนเองออกมาได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ อร์ธญา มาน้อย ; อ่างใน วิลาวัลย์ จำปาแก้ว. 2546 : 64) ที่ศึกษาผลการใช้กิจกรรมตามทฤษฎีพุทปัญญา ที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะภาษาไทยของนักเรียน พบว่าการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมตามทฤษฎีพุทปัญญา ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เพราะไม่ต้องเคร่งเครียดกับเนื้อหาสาระต่าง ๆ สิ่งที่ต้องการพัฒนาจะถูกสอดแทรกไว้ในกิจกรรมที่ผู้สอนสร้างขึ้น ทำให้นักเรียนทุกคนมีความมั่นใจ กล้าคิด กล้าแสดงออก มีกำลังใจในการเรียน ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาตนเองของผู้เรียน

ผลจากการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบ ตามแนวทฤษฎีพุทปัญญา นั้นช่วยพัฒนาธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีศักยภาพสูงขึ้น โดยการเรียนรู้นั้นต้องสอดคล้องกับสิ่งที่มีอยู่จริงในสภาพแวดล้อม อีกทั้งผู้เรียน ได้มีโอกาสแสดงความรู้สึกออกมาอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองทุกขั้นตอน สามารถทำความเข้าใจตนเองและมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบ ตามแนวทฤษฎีพุทปัญญา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งก่อนข้างใช้เวลา ดังนั้นผู้สอนจึงควรมีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมที่ครอบคลุม

1.2 ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดจากความต้องการของผู้เรียน

1.3 ควรใช้เวลาในการเรียนรู้แต่ละเนื้อหาอย่างเพียงพอเพราะผู้เรียนแต่ละคนอาจใช้เวลาในการทำความเข้าใจไม่เท่ากัน อีกทั้งการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งก่อนข้างใช้เวลา ดังนั้นผู้สอนจึงควรมีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมที่ครอบคลุม

1.4 ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบ ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนทำซ้ำ ๆ กัน เพราะจะทำให้นักเรียนได้คุ้นเคยกับคำศัพท์มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบ เพื่อพัฒนาทักษะอื่น เช่น ทักษะการอ่าน และการเขียน เป็นต้น
- 2.2 ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำจากภาพประกอบเกี่ยวกับความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
- 2.3 ควรศึกษาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นต่อไปเพื่อติดตามผลการพัฒนาหุปัญญาต่อไป



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY